

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 10ης Ιουλίου 1986 *

Στην υπόθεση 270/84,

Assunta Licata, υπάλληλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, εκπροσωπούμενη και επικουρούμενη από τον J. N. Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο N. Decker, 16, avenue Marie-Thérèse,

προσφεύγουσα,

κατά

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον D. Brüggemann, μέλος της διεύθυνσης προσωπικού, επικουρούμενο από τον A. Bonn, δικηγόρο Λουξεμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον ίδιο δικηγόρο, 22, Côte d' Eich,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση, αφενός, της απόφασης με την οποία η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατ' εφαρμογή της γενικής απόφασης του προέδρου της 173/84 A, της 7ης Μαΐου 1984, απέκλεισε τη Licata από την επιτροπή προσωπικού και, αφετέρου, της απόφασης της 31ης Οκτωβρίου 1984 περί οργάνωσης αναπληρωματικών εκλογών προς αντικατάσταση της προσφεύγουσας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους R. Joliet, πρόεδρο τμήματος, G. Bosco και F. Schockweiler, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Darmon
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Απριλίου 1986,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 24 Νοεμβρίου 1984, η Assunta Licata, υπάλληλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, άσκησε προσφυγή με την οποία ζητεί, αφενός, την ακύρωση της απόφασης με την οποία η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατ' εφαρμογή της γενικής απόφασης του προέδρου της 173/84 Α, της 7ης Μαΐου 1984, την απέκλεισε από την επιτροπή προσωπικού και, αφετέρου, της απόφασης της 31ης Οκτωβρίου 1984 περί διοργανώσεως αναπληρωματικών εκλογών προς αντικατάσταση της προσφεύγουσας.
- 2 Στις 21 Απριλίου 1983, η Licata, τοπική υπάλληλος τότε της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, εξελέγη στην επιτροπή προσωπικού ως μόνος εκπρόσωπος των υπαλλήλων που αναφέρονται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων. Η θητεία της έληγε κανονικά στις 31 Μαρτίου 1985.
- 3 Με απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 1983, η Licata διορίστηκε από 1ης Ιανουαρίου 1984 μόνιμη υπάλληλος βαθμού D3/3.
- 4 Δεδομένου ότι όλες οι κατηγορίες υπαλλήλων δεν εκπροσωπούνταν πλέον μετά την αλλαγή κατηγορίας της Licata, η επιτροπή προσωπικού έκρινε ότι η σύνθεσή της δεν ανταποκρινόταν πλέον στις απαιτήσεις του άρθρου 1, παράγραφος 4, του παραρτήματος II του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων (στο εξής: ο κανονισμός), που επιβάλλει να εξασφαλίζει η σύνθεση της επιτροπής προσωπικού την αντιπροσώπευση όλων των κατηγοριών και κλάδων των μόνιμων και μη μόνιμων υπαλλήλων.
- 5 Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η επιτροπή προσωπικού έκρινε ότι έπρεπε να διοργανωθούν αναπληρωματικές εκλογές προκειμένου να αντικατασταθεί η Licata. Επιθυμώντας να στηρίξει τις εκλογές αυτές σε σαφέστερη διάταξη, ζήτησε στις 2 Μαΐου

1984 από το γενικό γραμματέα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής να προσαρμόσει προς το σκοπό αυτό την απόφαση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής 1896/75 Α, της 28ης Ιουλίου 1975, η οποία όριζε, στο άρθρο 5, ότι « η θητεία μέλους της επιτροπής προσωπικού λήγει επίσης σε περίπτωση οικειοθελούς παραιτήσεως ή οριστικής εξόδου από την υπηρεσία ».

- 6 Στις 7 Μαΐου 1984, ο πρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής εξέδωσε την τροποποιητική απόφαση, η οποία προσάρμοζε, « για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας του δικαίου », το άρθρο 5 της τροποποιούμενης απόφασης. Του λοιπού, η θητεία μέλους της επιτροπής προσωπικού λήγει επίσης σε περίπτωση « μεταπηδήσεως σε άλλη κατηγορία, κλάδο ή καθεστώς όταν πάυει να εξασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα της επιτροπής προσωπικού που προβλέπεται στο άρθρο 3 ».
- 7 Στηριζόμενη στη διάταξη που τροποποιήθηκε έτσι, η επιτροπή προσωπικού αρνήθηκε κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιουνίου 1984 να λάβει υπόψη την ψήφο της Licata, και, στις 28 Ιουνίου 1984, θεώρησε ότι η θητεία της είχε λήξει.
- 8 Καίτοι είχε στηρίξει την τροποποιητική της απόφαση σε λόγους « ασφάλειας του δικαίου », η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή μέσω του γενικού γραμματέα της πληροφόρησε στις 31 Ιουλίου 1984 την επιτροπή προσωπικού ότι η απόφαση αυτή ανεστάλη.
- 9 Στις 9 Οκτωβρίου 1984 η επιτροπή προσωπικού συνεκάλεσε γενική συνέλευση του προσωπικού προκειμένου να αποφασιστεί η διενέργεια αναπληρωματικών εκλογών.
- 10 Στις 11 Οκτωβρίου 1984, ο γενικός γραμματέας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής γνωστοποίησε στην επιτροπή προσωπικού ότι η τροποποιηθείσα απόφαση είχε εκ νέου εφαρμογή.
- 11 Στις 12 Οκτωβρίου 1984, η γενική συνέλευση του προσωπικού εξέλεξε εφορευτική επιτροπή. Στις 31 Οκτωβρίου 1984, η εφορευτική επιτροπή προκήρυξε αναπληρωματικές εκλογές για τις 19 Νοεμβρίου 1984.
- 12 Στις 6 Νοεμβρίου 1984, η Licata υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού, διοικητική ένσταση κατά της τροποποιητικής αποφάσεως και κατά της αποφάσεως αποκλεισμού της από την επιτροπή προσωπικού.

- 13 Στις 14 Νοεμβρίου 1984, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 14 Την ίδια ημέρα, υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων. Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Δικαστηρίου έκανε δεκτή την αίτηση αυτή με Διάταξη της 11ης Δεκεμβρίου 1984 (270/84 R, Συλλογή σ. 4119), η οποία ανέστειλε τόσο την εφαρμογή της τροποποιητικής αποφάσεως όσο και της αποφάσεως περί διενεργείας αναπληρωματικών εκλογών, μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση επί της ουσίας στην κύρια υπόθεση.
- 15 Στις 29 Ιανουαρίου 1985, ο γενικός γραμματέας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ατέρριψε τη διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας.
- 16 Δυνάμει του άρθρου 21 του πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Δικαστήριο ζήτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να του καταστήσουν γνωστό αν υπήρχε, για την επιτροπή προσωπικού των κοινοτικών αυτών οργάνων, ανάλογος κανόνας με αυτόν που περιλαμβάνεται στην τροποποιητική απόφαση. Από τις παρασχεθείσες απαντήσεις προκύπτει ότι κανένα από τα κοινοτικά αυτά όργανα δεν έχει θεσπίσει γραπτό κανόνα που να πλήττει με έκπτωση από τη θητεία του το μέλος της επιτροπής προσωπικού το οποίο, μόνος εκπρόσωπος μιας κατηγορίας, αλλάζει κατηγορία κατά τη διάρκεια της θητείας.

Επί του παραδεκτού

- 17 Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αμφισβητεί το παραδεκτό της προσφυγής. Πρώτον, η Licata δεν έχει πλέον κανένα έννομο συμφέρον να εμμένει στην προσφυγή της, εφόσον η προαναφερθείσα Διάταξη του προέδρου της επέτρεψε να ασκήσει την εντολή της μέχρι την κανονική της λήξη. Δεύτερον, τα αιτήματα της προσφυγής δεν είναι ταυτόσημα με τα αιτήματα της διοικητικής ενστάσεως, η οποία δεν αναφερόταν στην απόφαση περί διενεργείας αναπληρωματικών εκλογών. Τέλος, η διοικητική ένσταση, ως στρεφόμενη κατά της απόφασης της επιτροπής προσωπικού της 28ης Ιουνίου 1984, μόνης προσβλητής πράξεως εν προκειμένω, είναι εκπρόθεσμη και επομένως η προσφυγή είναι απαράδεκτη.
- 18 Η Licata απαντά στο δεύτερο επιχείρημα ότι η διοικητική της ένσταση αφορούσε την απόφαση αποκλεισμού της από την επιτροπή προσωπικού και ότι η απόφαση περί διενεργείας αναπληρωματικών εκλογών δεν ήταν παρά η συνέπεια του αποκλεισμού

αυτού. Εξάλλου, η διοικητική ένσταση δεν ήταν εκπρόθεσμη, δεδομένου ότι η τροποποιητική απόφαση, κατ' εφαρμογή της οποίας η επιτροπή προσωπικού αποφάσισε στις 28 Ιουνίου 1984 να την αποκλείσει, ανεστάλη από 31 Ιουλίου μέχρι 11 Οκτωβρίου 1984.

- 19 Πρώτον, παρατηρείται ότι, μετά τη Διάταξη του προέδρου του τρίτου τμήματος του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 1985 (146/85 R, Diezler και λοιποί κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1805), οι γενικές εκλογές για την ανάδειξη επιτροπής προσωπικού που έπρεπε κανονικά να γίνουν στις 10 Ιουνίου 1985 αναβλήθηκαν. Επομένως, η Licata έχει έννομο συμφέρον να μη στερηθεί της εντολής της μετά την επαναφορά σε ισχύ της τροποποιητικής αποφάσεως.
- 20 Εξάλλου, φαίνεται ότι το αντικείμενο της προσφυγής διαφέρει από το αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεως κατά το μέτρο που η τελευταία δεν αφορούσε την απόφαση της 31ης Οκτωβρίου 1984 περί διενεργείας αναπληρωματικών εκλογών. Επομένως, η προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη καθόσον αφορά την απόφαση αυτή.
- 21 Τέλος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι εφόσον η τροποποιητική απόφαση ανεστάλη από 31 Ιουλίου μέχρι 11 Οκτωβρίου 1984, η απόφαση που έλαβε η επιτροπή προσωπικού στις 28 Ιουνίου 1984 βάσει της τροποποιητικής αποφάσεως πρέπει να θεωρηθεί ως ανασταλείσα κατά την ίδια χρονική περίοδο. Επομένως, η διοικητική ένσταση υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που προβλέπει ο κανονισμός.
- 22 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο καθόσον στρέφεται κατά της απόφασης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 1984 με την οποία η προσφεύγουσα αποκλείστηκε από την επιτροπή προσωπικού.

Επί της ουσίας

- 23 Προς στήριξη της προσφυγής της η Licata επικαλείται τρεις λόγους. Πρώτον, προβάλλει ότι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή παρέβη το άρθρο 6 της απόφασης 1896/75 Α της 28ης Ιουλίου 1975 και το άρθρο 110 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, που της επέβαλλαν να ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής προσωπικού και της επιτροπής κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, αντιστοίχως, πριν εκδώσει την τροποποιητική απόφαση. Δεύτερον, η τροποποιητική απόφαση παραβαίνει το άρθρο 1, παράγραφος 4, του παραρτήματος II του κανονισμού, καθόσον επιβάλλει ως προϋπόθεση την αντιπροσωπευτικότητα της επιτροπής προσω-

πικού καθόλη τη διάρκεια της λειτουργίας της, ενώ το άρθρο 1, παράγραφος 4, του παραρτήματος την προβλέπει μόνο κατά το χρόνο της εκλογής των μελών της επιτροπής προσωπικού. Τρίτον, θεωρεί ότι η εφαρμογή της τροποποιητικής αποφάσεως στην περίπτωση της Licata παραβιάζει, εν πάση περιπτώσει, την αρχή της μη αναδρομικότητας εφόσον, κατά τη στιγμή της εκλογής της, καμιά διάταξη δεν προέβλεπε ότι η μεταπήδηση σε άλλη κατηγορία, κλάδο ή καθεστώς έθετε τέρμα στη θητεία.

- 24 Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θεωρεί ότι ο πρώτος λόγος, με τον οποίο προ-σάπτεται το ότι δεν ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής προσωπικού, δεν είναι βάσιμος καθόσον η τροποποιητική απόφαση ελήφθη κατόπιν αιτήσεως της ίδιας αυτής επιτροπής. Είναι εξάλλου απαράδεκτος καθόσον στηρίζεται στο ότι δεν ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής κανονισμού, διότι ο λόγος αυτός δεν περιλαμβάνεται στο εισαγωγικό της δίκης έγγραφο. Ο δεύτερος λόγος είναι αβάσιμος διότι η προϋπόθεση αντιπροσωπευτικότητας που αναφέρει το άρθρο αυτό εφαρμόζεται καθόλη τη διάρκεια της θητείας της επιτροπής. Ούτε και ο τρίτος λόγος είναι βάσιμος, διότι με την τροποποιητική απόφαση δόθηκε στην απόφαση 1896/75 Α της 28ης Ιουλίου 1975 η ερμηνεία η οποία επιβαλλόταν ενόψει του κανονισμού.
- 25 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο, ορθώς η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η τροποποιητική απόφαση εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως της ίδιας της επιτροπής προσωπικού. Επομένως, ο λόγος περί παραβάσεως του άρθρου 6 της απόφασης 1896/75 Α της 28ης Ιουλίου 1975 δεν είναι βάσιμος. Εξάλλου, ο λόγος περί ελλείψεως της γνώμης της επιτροπής προσωπικού, που προβλέπει το άρθρο 110 του κανονισμού, δεν περιλαμβανόταν στο εισαγωγικό της δίκης έγγραφο και είναι απαράδεκτος εφόσον δεν προβλήθηκε κανένα νέο στοιχείο.
- 26 Όσον αφορά το δεύτερο λόγο, πρέπει να υπομνηστεί ότι κατά το άρθρο 9, παρά-γραφος 2, του κανονισμού, κάθε κοινοτικό όργανο καθορίζει τη σύνθεση και τις λεπτομέρειες λειτουργίας της επιτροπής προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος II του κανονισμού. Το άρθρο 1, παράγραφος 4, του εν λόγω παραρτή-ματος ορίζει ότι η σύνθεση της επιτροπής προσωπικού πρέπει να εξασφαλίζει την εκπροσώπηση όλων των κατηγοριών και κλάδων των μονίμων και μη μονίμων υπαλ-λήλων.
- 27 Σημειωτέον ότι το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού διακρίνει μεταξύ της σύν-θεσης και των λεπτομερειών λειτουργίας των οργάνων υπηρεσιακού χαρακτήρα, ενώ το άρθρο 1, παράγραφος 4, του παραρτήματος II του κανονισμού δεν θέτει κανόνες παρά μόνον όσον αφορά τη σύνθεση της επιτροπής προσωπικού. Οι λεπτομέρειες λει-τουργίας περιλαμβάνουν την εκπροσώπηση όλων των κατηγοριών και κλάδων κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών της επιτροπής προσωπικού.

- 28 Απ' αυτό έπεται ότι κάθε κοινοτικό όργανο είναι ελεύθερο να θεσπίζει τους δικούς του κανόνες στον τομέα αυτό.
- 29 Ειδικότερα, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή μπορούσε νομίμως να ορίσει, με την τροποποιητική απόφαση, ότι, εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται ήδη με την απόφαση 1896/75 Α, η θητεία μέλους της επιτροπής προσωπικού, μόνου εκλεγμένου για να εκπροσωπεί μια κατηγορία, έναν κλάδο ή ορισμένο καθεστώς, λήγει, σε περίπτωση μεταπηδήσεως κατά τη διάρκεια της θητείας του εν λόγω μέλους σε άλλη κατηγορία, κλάδο ή καθεστώς.
- 30 Επομένως, ο δεύτερος λόγος είναι αβάσιμος.
- 31 Ως προς τον τρίτο λόγο, είναι ασφαλώς ακριβές ότι η τροποποιητική απόφαση θεσπίζει λόγο εκπιάσεως μέλους της επιτροπής προσωπικού που δεν υπήρχε κατά την εκλογή της Licata. Πάντως, αποτελεί αρχή ότι ένας νέος κανόνας εφαρμόζεται αμέσως στα μελλοντικά αποτελέσματα μιας καταστάσεως που γεννήθηκε υπό το κράτος παλαιότερου κανόνα. Επομένως, η εφαρμογή της τροποποιητικής αποφάσεως στο συνεχιζόμενο ακόμη τμήμα θητείας της Licata δεν παραβιάζει την αρχή της μη αναδρομικότητας.
- 32 Από την πιο πάνω σκέψη έπεται ότι ο τρίτος λόγος είναι αβάσιμος.

Επί των δικαστικών έξοδων

- 33 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Joliet

Bosco

Schockweiler

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Ιουλίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

R. Joliet